

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλου 149

16 Ἰανουαρίου 2005

Ἡ κοινὴ μας ἀγωνία

Υπάρχει ἓνα κατακυρωμένο ἀξίωμα, πού συνοδεύει τὴν ἀτέλειωτη ἱστορικὴ φάλαγγα καὶ ἐγγράφεται στὰ προσωπικά δεδομένα τῆς καθεμιᾶς ὑπαρξης. Ἡ βαθειά, ἀκοίμητη ἀγωνία, πού καίει στὰ σωθικά μας, γιὰ τὴν οὐσία καὶ τὴν ἀξία τοῦ «εἶναι» μας καὶ γιὰ τὴ θέση τοῦ προσώπου μας στὴν τρομακτικὴ αἰωνιότητα, δέ διαφοροποιήθηκε μήτε μέ τὴ διόγκωση τῶν ἐπιστημονικῶν εὐρημάτων μας, μήτε μέ τὴν ἱλιγγιώδη ἀνάπτυξη τῆς τεχνολογίας μας. Μέσα στὴν ἀσταμάτητη ἱστορικὴ ροή τοῦ χρόνου καὶ τῶν γενεῶν, στίς ἐκρήξεις τῶν ἀπροσδόκητων ἀνακαλύψεων μας καὶ στὸν παφλασμό τῶν βιοτικῶν ἀνακατατάξεων μας, λειτουργεῖ στὰ βάθη τοῦ «εἶναι» μας, ζωντανό, τό κοινό μας γονίδιο, ἡ κληρονομημένη πνευματικὴ εὐαισθησία, γιὰ τὸν προσδιορισμό τῆς ὑπαρξιακῆς μας ταυτότητας. Καὶ αὐτὴ τὴν εὐαισθησία κανένας παράγοντας δέ νομιμοποιεῖται, οὔτε καὶ μπορεῖ, νὰ τὴν ὑποτιμήσει ἢ νὰ τὴν περιθωριοποιήσει.

Αξιοποιοῦμε, συνειδητά, τὴ συναγμένη σοφία μας καὶ τὴν πολὺ-ἀπλευρὴ τεχνολογικὴ ἐμπειρία μας. Μαθαίνουμε μυστικά, πού οἱ προγονοὶ μας δέν ὑποπτεύονταν. Μεταμορφώνουμε τὴ φυσιογνωμία τοῦ πλανήτη μας καὶ τὰ δεδομένα τῆς καθημερινότητος. Καὶ βελτιώ-

νουμε, ὁλοένα καί περισσότερο τίς ὑλικοτεχνικές συνθήκες τῆς ζωῆς μας. Ὡστόσο, τό μυστήριο παραμένει μυστήριο. Ἡ ζωή καί ὁ θάνατος, ἀπόρρητες πύλες. Οἱ κυματισμοί τῶν ἐμπειριῶν μας, ἄλυτο πρόβλημα. Καί ὁ μέσα, ἀσίγαστος, πόθος, γιά ἐξιχνίαση τοῦ μυστηρίου τῆς Ἰδίας μας τῆς ὑπαρξῆς καί τοῦ κρυφοῦ νοήματος τῆς ἐγκόσμιας παρουσίας μας, οὔτε μεταλλάσσεται, ἀπό γενιά σέ γενιά, οὔτε συμπνίγεται στήν πλησμονή τῆς εὐμάρειας. Ἀναδύεται, δίχως σταματημό, ἀπό τά βάθη τῆς ψυχῆς. Ἀπό τήν ἀπύθμενη καί ἀνεξερεύνητη ἐστία τοῦ «εἶναι» μας. Καί μᾶς προκαλεῖ καί μᾶς καίει. Δυναμικός καί ἀπαιτητικός. Ἰδιος «προχθές» καί «χθές» καί «σήμερα». Ἀπό τήν ἐποχή, πού οἱ ἄνθρωποι, ἀνέστιοι, βηματίζουν στίς ἀτέλειωτες ἐρημιές καί πρόσθεταν γῆ στό χάρτη τῆς γνώσης τους καί τῆς κτήσης τους, ἴσαμε τόν αἰῶνα μας, πού, ὑπερνικώντας τή βαρύτητα τῆς βιολογικῆς ὑπαρξῆς μας, ἐπιχειροῦν ταξίδια στό ἀπέραντο διάστημα καί ἐντάσσουν στό γνωστικό τους θηλάκιο τά συμπλέγματα τῶν ἀστεροειδῶν, πού κινοῦνται σέ ἀπόσταση πολλῶν δισεκατομμυρίων ἐτῶν φωτός.

Ο ἄνθρωπος, εἴτε βρίσκεται στή χλιδή, εἴτε στή στέρση, εἴτε διακινεῖ τή σοφία εἴτε τήν ἀμάθεια, εἶναι ὑπαρξη μέ σκέψη καί μέ ἀγωνίες, μέ ἐρωτηματικά καί μέ πόθους, πού δέν ἱκανοποιοῦνται καί δέν κατασιγάζουν μέσα στό θόρυβο καί στήν πλησμονή τῶν πληροφοριῶν καί τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν. Σηκώνει τά χέρια ψηλά καί ζητάει θεϊκή γνώση. Λόγο, πού νά ἐκπορεύεται ἀπό τόν ὑπερούσιο Λόγο. Ἀποκάλυψη ἀπό Ἐκεῖνον, πού κρατάει «ἐν τῇ χειρὶ Του» τά μεγάλα μυστήρια τῆς Δημιουργίας καί τήν ἐντελέχεια τῆς πολύτιμης εἰκόνας Του, τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου.

Ετσι, ὁ καθένας μας, ἀνεπηρέαστος ἀπό τήν ἱστορική συγκυρία, ἄσυγκίνητος ἀπό τή Βαβέλ τῆς ἐποχῆς του, ἀποτολμάει τήν προσωπική του ψηλάφηση στό κρᾶσπεδο τοῦ μεγάλου μυστηρίου τῆς ζωῆς. Βιώνει τό «σύμπαντα κόσμος» ὡς τό ἐκθαμβωτικό καί ἀνερμήνευτο «θαῦμα». Συγκλονίζεται. Καί συνεπαίρνεται. Τά πάντα γύρω του τόν πείθουν, πῶς ἡ ζωή δέν εἶναι παιχνίδι, ἀλλά ἄθλημα. Τό μεγάλο ἄθλημα, πού τό ἀθλοθετεῖ ὁ ὑπερούσιος κυριάρχης τῆς γῆς καί τοῦ οὐρανοῦ καί τό κερδίζει ὁ ἄνθρωπος. Καί, μέσα σ'αὐτή τήν ἔκσταση, ἀγωνίζεται καί ἀγωνιᾷ νά προσδιορίσει τό προσωπικό του στίγμα, τό λόγο τῆς ὑπαρξῆς του καί τόν καταληκτικό προορισμό του, μέσα στήν ἀέναη κίνηση πρὸς τήν αἰωνιότητα.

Ἡ διαβάθμιση τῶν προτεραιοτήτων στήν Ἐκκλησία (β)

Τό διοικητικό μας σύστημα

Ἡ ὑπέρβαση τῆς ἐπιλεκτικῆς ἀνάγνωσης τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας φέρνει, ὡς δεύτερη προτεραιότητα, τό χρέος ἐπανελέγχου τοῦ διοικητικοῦ μας συστήματος. Τήν ὑποχρέωση καί τήν εὐθύνη νά ξεχωρίσουμε τά παρείσακτα στοιχεῖα, γιά νά μείνει καθαρή καί ἀνόθευτη ἡ Ἀποστολική καί Πατερική μας παράδοση.

α) Ἄν ρωτήσετε κάποιον ἀπό μᾶς, πού διακονοῦμε, ὡς ἀχθοφόροι, στή μεταφορά τῆς πνευματικῆς, τῆς λειτουργικῆς καί τῆς ποιμαντικῆς παράδοσης, θά σπεύσουμε νά σᾶς ἀπαντήσουμε (μέ κάποια χαλάρωση τῆς συνειδησιακῆς μας πληρότητας), πῶς τό Συνοδικό μας σύστημα στοιχεῖ στό πνεῦμα καί στίς προδιαγραφές τῆς Ἀποστολικῆς Παράδοσης. Πῶς εἶναι αὐτούσιο καί ἀπαραχάρακτο, ὅπως τό θεμελίωσαν οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι καί ὅπως τό ἀνέπτυξαν καί τό κατακύρωσαν, μέ τούς Ἱερούς Κανόνες, οἱ κορυ-

φαῖτοι, σέ γνώση καί ἀγιότητα, Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ὡστόσο, ἡ ἔντιμη καί προσεκτική μελέτη τῆς ἱστορίας, τῆς παλιᾶς καί τῆς σύγχρονης, μᾶς δίνει ἄλλο φάσμα.

Ὑπάρχει ἓνα γεγονός, πού ἐπηρέασε βαθειά τή Συνοδική συνείδηση τῶν ἐκκλησιαστικῶν λειτουργῶν καί ἀνοίξε παρακάμψεις καί παραπλανητικές διεξόδους στήν ἄσκηση τῆς ὑπευθυνότητάς τους. Πρόκειται γιά τήν μετακωνσταντίνεια προσέγγιση τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας στήν κοσμική ἐξουσία καί τήν καταλυτική εἰσροή τοῦ ὑπεροχικοῦ, ἐξουσιαστικοῦ φρονήματος στόν ἱερότατο χώρο τῶν Συνοδικῶν διασκέψεων.

Δέν ἔχουμε τό δικαίωμα νά καλύπτουμε μέ τόν ἀραχνώδη μανδύα τῆς σιωπῆς τή σοβαρότατη αὐτή ἐκτροπή.

Ἀπό τή στιγμή, πού σταμάτησε ὁ διωγμός, καί τό παλάτι ἀνοίξε τίς πύλες του, γιά νά ὑποδεχτεῖ τοὺς Ἐπισκόπους τῆς Ἐκκλησίας, σοβαρός τριγμός σημειώθηκε στά θεμέλια τοῦ Συνοδικοῦ συστήματος. Ἄνδρες, μέ ὑπο-

βαθμισμένο ἥθος, γοητεύτηκαν ἀπὸ τὴ λάμψη τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος, ἐκμεταλλεύτηκαν τὶς γνωριμίες τους καὶ εἰσπῆδισαν ἐκεῖ, πού δέ χωροῦν τὰ κοσμικὰ συμφέροντα καὶ οἱ ἴντριγκες. Στόν ἱερό χώρο, στόν ὁποῖο εἶναι στημένος ὁ σταυρός καὶ δεσπάζει, μέ ἀκραία ἀπολυτότητα, τό χρέος τῆς ὁλοκληρωτικῆς θυσίας. Ἐγιναν Ἐπίσκοποι. Προβλήθηκαν μέ τό ἔνδυμα καὶ μέ τὴν ιδιότητα τοῦ ποιμένα τῶν λογικῶν προβάτων. Πῆραν μέρος σέ Συνόδους. Καί, μέ τὴν ιδιοτέλειά τους ἢ μέ τὴν ἀμάθειά τους, κοσμικοποίησαν τό θεσμό καί τόν ἀνάδειξαν πιστό ἀντίγραφο τῆς κρατικῆς ἀπολυταρχίας.

β) Χτυπητό παράδειγμα, πού ἔσπασε, στά θεμέλιά της, τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ἡ ἐξέλιξη τοῦ Παπικοῦ συστήματος, στή Ρώμη. Ὁ διάκονος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Ἐπίσκοπος τῆς ρωμαϊκῆς πρωτεύουσας, μέ συνεχεῖς μεταμορφώσεις καὶ ἀναβαθμίσεις, κατάντησε μονάρχης καὶ ἀλάθητος καὶ ἀποκλειστικός διαχειριστής καὶ ρυθμιστής τῶν προβλημάτων τῆς Ἐκκλησίας.

Τό ἀτύχημα εἶναι, ὅτι καί ἡ Ὁρθοδοξία μας δέν ἔμεινε ἀνεπηρέαστη ἀπὸ τὴν εἰσροή τοῦ κοσμικοῦ φρονήματος καὶ τῆς αὐτοκρατορικῆς μεθοδολογίας. Οἱ ὑποθήκες τοῦ Κυρίου γιὰ ταπεινὴ διακονία σπρώχτηκαν στό περιθώριο. Καί ἡ ἡγεμονικὴ ἔπαρση ἐγκυβερνήθηκε στὸς ἐπισκοπικούς θρόνους.

Ἐπάρχει ἓνα ἱστορικό δεδομένο, πού συγκλονίζει. Οἱ φωτεινὲς Πατερικὲς φυσιογνωμίες τοῦ τέταρτου αἰῶνα, πού ἀντιμετώπισαν τὴν πλημμυρίδα τῆς μετα-Κωνσταντίνειας ἀλλοίωσης, διαμαρτύρονται, μέ πόνο ψυχῆς,

γιὰ τό κατάντημα, στό ὁποῖο κατρακύλησε τό χαρισματικό ὑπουργεῖο τοῦ Ἐπισκόπου καί-κατὰ προέκταση-ἡ ἐκκλησιαστικὴ ζωή.

Ἐνδεικτικὰ ἀντιγράφω μερικά, μικρά ἀποσπάσματα ἀπὸ τὶς Πατερικὲς συγγραφές. Μεταφέρουν σέ μᾶς τὴν πνικτικὴ ἀτμόσφαιρα, πού δημιουργήθηκε μετὰ τὸν ἐναγκαλισμὸ τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας μέ τὴν κοσμικὴ ἐξουσία.

Ὁ Μέγας Βασίλειος, στὴν ἐπιστολὴ του πρὸς τὸν Ἐπίσκοπο τῆς Νικοπόλεως Θεόδοτο γράφει:

«Γίνωσκε γάρ, ποθαινότατε ἡμῖν καὶ τιμιώτατε, ὅτι οὐπω οἶδα τοσοῦτον πένθος ἄλλοτε τῇ ψυχῇ μου παραδεξάμενος ὅσον νῦν, ὅτε ἤκουσα τῶν ἐκκλησιαστικῶν θεσμῶν τὴν σύγχυσιν. Ἀλλὰ μόνον εὐχου, ἵνα δώῃ ἡμῖν ὁ Κύριος μηδέν κατὰ θυμὸν ἐνεργεῖν, ἀλλ' ἔχειν τὴν ἀγάπην, ἣτις οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ φυσιοῦται». Ὅρα γάρ ὅπως οἱ μὴ ἔχοντες ταύτην ἐπήρθησαν μὲν ὑπὲρ τὰ μέτρα τὰ ἀνθρώπινα, ἐνασχημονοῦσι δέ τῷ βίῳ κατατολμῶντες πράξεων, ὧν ὁ παρελθὸν χρόνος οὐκ ἔχει τὰ ὑποδείγματα» (Πρόσεξε, πῶς ἐκεῖνοι, πού δέν ἔχουν στὴν καρδιά τους αὐτὴ τὴν ἀγάπη, ὕψωσαν τὸν ἑαυτό τους πάνω ἀπὸ κάθε μέτρο καὶ ἀσχημονοῦν στὴ ζωὴ τους, τολμώντας πράξεις, πού, κατὰ τὴν προηγούμενη ἐποχὴ δέν ὑπάρχουν ἀντίστοιχα δείγματα) (Ἐπιστ. 89/130. Ἑλληνες Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, τ. 2, σ. 134).

Σέ μιὰ ἄλλη του ἐπιστολῇ, πού τὴν ἀπευθύνει στόν Ἀσχόλιο, Ἐπίσκοπο τῆς Θεσσαλονίκης, ὁ ἴδιος φωτισμένος Ἱεράρχης τῆς Ἐκκλησίας μας γράφει:

«Τὰ δέ ἡμέτερα οἶα; Ἀπέψυκται ἡ ἀγάπη, πορθεῖται ἡ τῶν πατέρων δι-

δασκαλία, ναυάγια περί τήν πίστιν πυκνά, σιγᾷ τῶν εὐσεβούντων τά στόματα, λαοί τῶν εὐκτηρίων οἴκων ἐξελαθέντες ἐν τῷ ὑπαίθρῳ πρὸς τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς Δεσπότην τὰς χεῖρας αἵρουσι. Καί αἱ μὲν θλίψεις βαρεῖται, μαρτύριον δέ οὐδαμοῦ διὰ τὸ τοὺς κακοῦντας ἡμᾶς τήν αὐτὴν ἡμῖν ἔχειν προσηγορίαν. (Οἱ θλίψεις, πού ὑπομένουμε ὅλοι εἶναι βαρεῖές, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει πουθενά μαρτύριο, γιατί ἐκεῖνοι, πού μᾶς καταδιώκουν ἐμφανίζονται νά ἔχουν τήν ἴδια πίστη μέ μᾶς). Ὑπὲρ τούτων αὐτός τε δεήθητι τοῦ Κυρίου καί πάντα τοὺς γενναίους ἀθλητάς τοῦ Χριστοῦ εἰς τήν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας προσευχήν συμπάραλαβε, ἵνα εἴπερ ἔτι χρόνοι τινές ἀπολείπονται τῇ συστάσει τοῦ κόσμου καί μὴ πρὸς τήν ἐναντίαν φορὰν συναυνῇται πάντα, διαλλαγείς ὁ Θεός ταῖς ἑαυτοῦ Ἐκκλησίαις ἐπαναγάγῃ αὐτάς πρὸς τήν ἀρχαίαν εἰρήνην» (Ἐπιστ. 101/164, Ἑλληνες Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, τ. 2, σ. 166).

Θά μεταφέρω καί ἓνα ἀκόμα, μικρό, ἀπόσπασμα, ἀπό Ἀνεπίγραφη Ἐπιστολή τοῦ Μεγάλου Βασιλείου:

«Οὐ γάρ οἰκοδομημάτων γῆϊνων καταστροφὴν, ἀλλ' Ἐκκλησιῶν ἄλωσιν ὁδυρόμεθα· οὐδέ δουλείαν σωματικὴν, ἀλλ' αἰχμαλωσίαν ψυχῶν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐνεργουμένην παρά τῶν ὑπερμαχούντων τῆς αἰρέσεως καθορῶμεν. Ὡστε, εἴ μὴ ἦδη διανασταίητε πρὸς τήν ἀντίληψιν, μικρόν ὕστερον οὐδέ οἷς παρέξετε τήν χεῖρα εὐρήσετε, πάντων ὑπὸ τήν ἐπικράτειαν τῆς αἰρέσεως γενομένων» (Ἄν δὲν ξεσηκωθεῖτε νά βοηθήσετε, ὕστερα ἀπὸ λίγο δέ θά βρίσκετε σέ ποιούς νά προσφέρετε τή βοήθειά σας, γιατί ὅλοι θά ἔχουν ὑπο-

δουλωθεῖ στήν κυριαρχία τῆς αἵρεσης) (Ἐπιστολή Ἀνεπίγραφος πρὸς Συνόδου 71/70, Ἑλληνες Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας τ. 2, σ. 16).

Ἕνας ἄλλος ἐκκλησιαστικός συγγραφέας, ὁ Θεοδώρητος, Ἐπίσκοπος τῆς μικρῆς ἐπισκοπῆς Κύρου, στίς ἀρχές τοῦ πέμπτου αἰῶνα, κοινοποιεῖ τήν ἀνθρώπινη κάμψη του καί τή μελαγχολία του μέ τούτη τή φράση:

«Οὐκ ἔστιν, ὡς ἔοικεν, οὐδέν προσδοκῆσαι χρηστόν. Οὐ γάρ μόνον οὐκ ἐλώφησεν, ἀλλὰ καί καθ' ἑκάστην, ὡς ἔπος εἶπεῖν, ἡμέραν κορυφοῦται τῆς Ἐκκλησίας ἡ ζάλη» (Ὅχι μόνο δέ λούφαξε ἡ ταραχή, ἀλλὰ, καθημερινά, κορυφώνεται ἡ ζάλη τῆς Ἐκκλησίας) (Ἐπιστολή 16, Εἰρηναῖω ἐπισκόπῳ, Sources Chretiennes, t. 98, σ. 56).

Καί σέ ἄλλη του ἐπιστολή, ὁ ἴδιος, πολύπαθος, συγγραφέας, γράφει:

«Στένουσι δέ οἱ παρ' ἡμῖν ἄγιοι ἅπαντες, καί πᾶς εὐσεβὴς ὀλοφύρεται σύλλογος, καί παῦλαν τῶν προτέρων ταραχῶν προσδοκῶντες, ἐτέρας πάλιν ἐδεξάμεθα» (Ἐπιστολή 80, Εὐτρεχίῳ Ὑπάρχῳ, Sources Chretiennes, t. 98, σ. 188).

Εἶναι ἐνδιαφέρον καί ἀξίζει νά γίνουν προσεκτικές μελέτες, γιά νά ἐντοπιστεῖ καί νά ἀναλυθεῖ τό φαινόμενο. Κατά τήν περίοδο, πού ὁ διωγμός τερματίστηκε, πού τό μαρτυρικό αἷμα σταμάτησε νά κυλάει καί νά πορφυρώνει τήν αὐλή τῆς Ἐκκλησίας, στό ἐσώτερο τοῦ «Καταπετάσματος», στά ἅγια τῶν ἁγίων προωθήθηκαν ἀνάξιοι λειτουργοί, πού ἔφθειραν τήν παράδοση καί ἀλλοίωσαν, ἐπικίνδυνα, τό Συνοδικό σύστημα. Ἡ μετάλλαξη αὐτή εἶχε συνέπειες. Κόστος, πού φάνηκε πολύ σύντομα. Καί χρειάστηκε μεγά-

λος αγώνας και καταφυγή στην κρίση και στη δέσμευση των Οικουμενικών Συνόδων, για να χαραχτεί ή χρυσή τομή της Συνοδικότητας και για να διατυπωθεί, με άνεξιτήλα γράμματα, η αλήθεια.

Η επανεύρεση αυτής της χρυσής τομής είναι μία από τις προτεραιότητες της επαναστατημένης εποχής μας. Γιατί, πρέπει να τό ομολογήσουμε, τό σύστημα διοίκησης της Εκκλησίας μας φέρει, σήμερα, την ένδειξη της Συνοδικότητας, αλλά είναι υποταγμένο, πέρα για πέρα, στις προδιαγραφές των κοσμικών έξουσικών.

Τό πρόβλημα είναι μεγάλο και με πολλές προεκτάσεις.

Θά περιοριστώ στην έπισήμανση ελάχιστων, σύγχρονων, φαινομένων, πού δείχνουν την αλλοίωση και πη στρέβλωση του Συνοδικού σχήματος.

Οι αλλοιώσεις

α) Πρώτο σύμπτωμα της αλλοίωσης του Συνοδικού σχήματος είναι η πρόσδεση και έξάρτηση του έκκλησιαστικού Σώματος στην κρατική έξουσία και στό γραφειοκρατικό μηχανισμό της. Κατά την περίοδο της Βυζαντινής συναλληλίας, τόν τελευταίο λόγο στά έκκλησιαστικά θέματα, τόν είχε ο αυτοκράτορας. Έκείνος μπορούσε να έκδίδει Νεαρές, πού να ρυθμίζουν έκκλησιαστικά προβλήματα και να έπιλύουν τίς διαφορές. Και εκείνος, «ως έπίσκοπος τών έξω», είχε τό δικαίωμα να συγκαλεΐ Συνόδους και να έπικυρώνει τίς Συνοδικές αποφάσεις.

Οι κρατικές έπεμβάσεις, κείνο τόν καιρό, ήταν άμφίπλευρες. Σέ πλήθος περιπτώσεων και σέ έκταση συνεπειών, ήταν άρνητικές. Προκαλούσαν

άνατροπές τών ίσορροπιών και σχίσματα στό αύλόγυρο της Έκκλησίας. Σέ κάποιες κρίσιμες στιγμές, μετρημένες στά δάχτυλα, θεράπευαν τίς πληγές και άποκαθιστούσαν τή γαλήνη και τήν όμαλή πορεία του έκκλησιαστικού πληρώματος.

Ένδεικτικά μνημονεύω τήν περίπτωση του άγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου. Η παρέμβαση του πανίσχυρου κρατικού παράγοντα, του πρωθυπουργού Εύτροπίου, έφερε τόν φλογερό και χρυσόστομο κήρυκα της Άντιόχειας στη βασιλεύουσα και τόν άνύψωσε στόν άρχιεπισκοπικό θρόνο. Όμως, ο ίδιος κρατικός λειτουργός μεταποίησε, πολύ σύντομα, τήν εϋνοια σέ μίσος. Και πολέμησε τόν ήρωϊκό Άρχιεπίσκοπο μέ μανία. Ίσαμε, πού τόν έστειλε να πεθάνει στην έξορία.

Στίς νεώτερες εποχές, στίς δικές μας ταραγμένες εποχές, τό πρόβλημα εμφανίζει τρομακτική ποικιλότητα.

Η Ρωμαϊκή Έκκλησία έξελίχθηκε σέ κοσμικό κράτος. Και λειτουργεί μέσα στό αύστηρό πλαίσιο τών προδιαγραφών μιās σύγχρονης κρατικής όντότητας. Μέ τούς πρωθυπουργούς της και μέ τούς ύπουργούς της. Μέ τούς διαπιστευμένους διπλωματικούς έκπροσώπους της και μέ τίς πρεσβείες της, πού άποτελούν «κράτος έν κράτει».

Η Όρθόδοξη Άνατολική Έκκλησία μας, η άπόγονος της Βυζαντινής δόξας, παλεύει, αίώνες τώρα, μέσα στά κύματα τών κρατικών και τών ιδεολογικών μεταλλαγών, πού μετέβαλαν τίς άνατολικές χώρες σέ πεδία άνάφλεξης και άλληλοσπαραγμού.

Η μεγάλη, άδελφή, Έκκλησία της Ρωσίας, άφου ύποχρεώθηκε να σκύψει τό κεφάλι και να ύποταγεί στην

Τσαρική έπικυριαρχία, άπωθήθηκε, κατά την έπόμενη ιστορική φάση, και έγκλωβίστηκε στα γήπεδα της θανατικής έκτέλεσης. Μπήκε στο τυφωνικό κύκλωμα του διωγμού, της περιφρόνησης, της άπαξίωσης, και πορφύρωσε μέ τό αίμα των παιδιών Της τή μητέρα γή.

Ή έλληνική μας Έκκλησία, δεμένη, άπό την έποχή της σύστασης του έλευθερου έλληνικού βασιλείου, στο σύστημα της «Νόμω κρατούσης Πολιτείας», χάνει, κατά τή διαδρομή της, τό όραμα των Ίερών Κανόνων και των καταξιωμένων παραδόσεων και διακινεϊται ως ένας άπό τους «θεσμούς», πού συμπλέκονται στην άσκηση της έξουσίας και στη διακυβέρνηση της έπικαιρότητας. Μέσα σ' αυτή την άταίριαστη και σκοτεινή διαπλοκή, τά όρια των έξουσίων διαταράσσονται και τά άποτελέσματα της συμπορείας καταντούν έπικίνδυνα. Άλλοτε τό κράτος συμπνίγει την Έκκλησία. Και άλλοτε ή έκκλησιαστική ήγεσία, μέ τή σύμπραξη και τή συμπαιγνία του κράτους, κατορθώνει νά νομιμοποιεί τίς αυθαιρεσίες της και νά έπιπλέει σέ ένα πέλαγος παραχαράξεων των Ίερών Κανόνων και παραβιάσεων και αυτής άκόμα της κρατικής Νομοθεσίας.

β) Ός δεύτερο σύμπτωμα έπικίνδυνης έκτροπής χαρακτηρίζω τή λειτουργία του παρασκηνίου. Είναι όλοφάνερο και τό άντιλαμβάνεται ό καθένας και αυτός, πού ζεί μέσα στην Έκκλησία και εκείνος, πού παρακολουθεί άπό άπόσταση άδιαφορίας ή έχθρότητας, ότι τό έκκλησιαστικό παρασκήνιο βρίσκεται σέ συνεχή όργασμό και προσχεδιάζει τίς άποφάσεις, πού θά

περάσουν, μέ ΐντριγκες ή μέ πονηρές μεθοδεύσεις, γιά τυπική έγκριση, άπό τή διάσκεψη της Συνοδικής όλομέλειας.

Θά μπορούσα νά άραδιάσω όρμαθό περιπτώσεων. Άλλά, θά έξέκлина σέ άλλη περιοχή προβληματικής. Άναφέρω, μόνο, ένα γεγονός, πού τό συναντάμε, κατά διαστήματα στην πορεία μας, πού έξάπτει την αντίδρασή μας και πού σταλάζει μέσα μας πικρίες. Πρόκειται γιά τή διαδικασία άνάδειξης νέων ποιμένων. Σύμφωνα μέ την έκκλησιαστική Νομοθεσία, ή έκλογή των νέων Έπισκόπων γίνεται, αυτή τή στιγμή, άπό την Ίερά Σύνοδο της Ίεραρχίας, δηλαδή άπό τό σύνολο των Μητροπολιτών της Έκκλησίας της Ελλάδος και, μάλιστα, μέ μυστική ψηφοφορία. Αυτό σημαίνει, πώς κανένας δέν έχει τό δικαίωμα νά μονοπωλήσει την έκλογή και νά προωθήσει στίς έπισκοπικές έπάλξεις πρόσωπα της δικής του άρέσκειας. Όστόσο, αυτό, πού παρατηρείται, σέ κάθε περίπτωση έκλογής, είναι έντελώς αντίθετο και μέ τό πνεύμα των Ίερών Κανόνων και μέ τό γράμμα του Νόμου. Είναι, δηλαδή, παράνομο, άντικανονικό και έπιλήσιμο. Οι δημοσιογράφοι, πού πρόσκεινται στην άρχιεπισκοπική αύλή, ή ένισχύονται άπό τό μυστικό, έκκλησιαστικό βαλάντιο, γνωρίζουν, πολύ πριν άπό την έκλογή, ποιός θά είναι ό έκλεκτός και παρουσιάζουν την άνάδειξή του ως όριστικοποιημένη. Ή δημοσιογραφική αυτή καμπάνια έχει διπλή σκοπιμότητα. Άπό τό ένα μέρος ενεργεί ως πλύση έγκεφάλου στους εκλέκτορες. Σφηνώνει στην διάνοιά τους τόν ύποψήφιο, πού έχει προκρίνει ή σκοτεινή, έκκλησιαστική νομενκλατούρα. Και άπό τό άλλο, ανεβάζει τίς μετοχές των δημο-

σιογραφικῶν συγκροτημάτων, πού ἐμφανίζονται γνῶστες τῶν κινήσεων τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ παρασκηνίου καί μεταφορεῖς ἐξακριβωμένων εἰδήσεων στοῦ λαοῦ.

Ἀτυχεστάτα, ἡ παγίδευση τοῦ Συνοδικοῦ σχήματος καί ἡ καταστρατήγηση τῶν σχετικῶν Ἱερῶν Κανόνων δέ συμβαίνει μόνο κατὰ τή διαδικασία τῶν ἀρχιερατικῶν ἐκλογῶν. Τό παρασκήνιο ἔχει καταντήσει μόνιμος σκοτεινός θάλαμος, πού ὑπηρετεῖ προσωπικά συμφέροντα καί, μέ τίς μεθοδεύσεις του, ἀκυρώνει τήν εὐγένεια καί τήν ἱεροπρέπεια καί τήν Ἀγιοπνευματική Χάρη τῶν Συνοδικῶν διασκέψεων. Τίς μεταποιεῖ σέ κοσμικά συμβούλια, πού διακινοῦν τίς μικρότητες καί τίς ἀντιπαλότητες τοῦ κοσμικοῦ χώρου.

Ἡ κοσμική μεθοδολογία τῶν δημοσίων σχέσεων

Ὑπάρχει μιὰ τρομακτική ἀπόσταση ἀπό τήν πρακτική τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καί τῶν φωτισμένων Πατέρων μας, πού πλησίαζαν τόν ἄνθρωπο μέ ἀμεσότητα, μέ θερμή καρδιάς καί μέ καθοδήγηση καί ἔμπνευση τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἀπό τήν πρακτική τῆς ἐποχῆς μας, πού καταφεύγει στή χρήση τῶν κοσμικῶν μεθόδων τῆς πολυδιαφημισμένης ἐπιστήμης τῶν δημοσίων σχέσεων, γιά νά ἐλκύσουν τίς λαϊκές μάζες. Οἱ Ἀπόστολοι καί οἱ Πατέρες εἶναι γεμάτοι μηνύματα, πού βγαίνουν ἀπό τήν καρδιά. Οἱ παράγοντες τοῦ σημερινοῦ κατεστημένου κινοῦν, μέ κάθε τους ἐμφάνιση, ὑπόνοιες ἐκμετάλλευσης τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ πλήθους.

Σημειῶνῶ τήν ὁμολογιακή ὑπόμνη-

ση τοῦ ἀποστόλου Παύλου, πού βρίσκεται θησαυρισμένη στήν Ἐπιστολή του πρὸς τοὺς Θεσσαλονικεῖς: «*Ἡ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης οὐδέ ἐξ ἀκαθαρσίας, οὔτε ἐν δόλῳ, ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πιστευθῆναι τό εὐαγγέλιον, οὕτω λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἄνθρώποις ἀρέσκοντες, ἀλλὰ τῷ Θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν*» (Α΄ Θεσσ. β΄).

Ἡ φροντίδα τῶν φορέων τοῦ σωστικοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου καί τῶν ποιμένων τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος δέν ἦταν ἡ ἄγρευση ὁπαδῶν ἢ ἡ ἐπιτυχία πόντων στὸν πίνακα τῆς δημοτικότητας, ἀλλὰ ἡ ἀνταπόκριση, μέ ἀφοσίωση καί ταπείνωση, στήν ἱερή κλήση τοῦ Θεοῦ καί ἡ διαχείριση τοῦ χαρίσματος μέ ἀπόλυτη πιστότητα.

Οἱ λειτουργοὶ τῆς Ἐκκλησίας δέ συμβάλλευσαν χειροκροτητές, ἀλλὰ ὀδηγοῦσαν τίς ὑπάρξεις στή θερμὴ ἀγκαλιά τῆς θείας εὐσπλαγχνίας.

Ἡ ἐνότητα κλήρου καί λαοῦ

Ὁ διαχωρισμός κλήρου καί λαοῦ, ὅπως ἐξελίχτηκε καί ὅπως παγιώθηκε στή ροή τῶν αἰώνων, εἶναι σχῆμα ἀπαράδεκτο. Ἀποτελεῖ κακὴ κληρονομία καί κάκιστη μετάλλαξη, πού μαρτυρεῖ τὴ σταδιακὴ ἐκκοσμίκευση τῆς Ἐκκλησίας. Δάνειο ἀπὸ τὴν ἐξουσιαστικὴ καί δυναστικὴ δομὴ τῶν αὐτοκρατορικῶν τοῦ παρελθόντος καί τῶν κρατικῶν μηχανισμῶν τῶν τελευταίων αἰώνων. Ἡ σχέση μέ τὴν ἐξουσία, ἡ ἀντιγραφὴ τῆς ἐξουσίας καί ἡ νοσταλγία τῆς ἐξουσίας ἀνύψωσαν τοὺς Ἐπισκόπους σὲ ὑπερυψωμένους θρόνους καί ἔσπρωξαν τό λαό στή θέση τῆς ὑποταγῆς. Ὁ Ἐπίσκοπος προβλήθηκε ὡς... δεσπότης. Ὡς ἀπόλυτη αὐθεντία. Καί ὡς

ἀπόλυτη ἐξουσία.

Ἡ τεχνητή (πέρα γιά πέρα κοσμική) ἀποστασιοποίηση τῶν ποιμένων ἀπό τό ποίμνιο, τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος ἀπό τήν ἐκκλησιαστική ἡγεσία, καταλύει τή βασιική ἀρχή τῆς Ἐκκλησιολογίας. Λύει τήν ὀργανική σύνδεση καί ἐνότητα τῶν μελῶν τοῦ Σώματος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καταστρέφει τήν ἀμεσότητα καί τή λειτουργικότητα, πού ἐκφράζονται στήν Παύλεια διαλεκτική τοῦ Σώματος. Τό σχῆμα τοῦ ἐνιαίου Σώματος, μέ τή διασύνδεση καί τήν ἐξάρτηση ἀπό τήν Κεφαλή, πού εἶναι ὁ Χριστός, ἀποσυντονίζεται καί διαλύεται. Μένει ἡ σχέση τοῦ ἄρχοντα καί τοῦ ἀρχόμενου. Τοῦ δεσπότη καί τοῦ δούλου.

Δεῖγμα τραγικό, αὐτῆς τῆς ἀποσύνδεσης καί τῆς ἀποσύνθεσης, εἶναι ἡ «ἐκ προμελέτης» ἀπόκρυψη τῆς διαδικασίας λειτουργίας τῶν Συνοδικῶν Σωμάτων ἀπό τό λαό. Τά Συνοδικά ὄργανα λειτουργοῦν πάντοτε «κεκλεισμένων τῶν θυρῶν». Σέ κανένα δέν παραχωρεῖται δικαίωμα πρόσβασης. Καί κανένας δέν πετυχαίνει μιά ἄμεση, αὐθεντική ἐνημέρωση, γιά ὅσα θετικά ἢ ἀρνητικά πραγματοποιοῦνται στή Συνοδική αἴθουσα. Στό λαό μεταφέρονται ἀλλοιωμένες πληροφορίες. Ἀκρες-μέσες. Καί ἀναμορφωμένες, σύμφωνα μέ τίς θελήσεις καί τίς ἐπιδιώξεις τοῦ κατεστημένου προεδρείου.

Μέ αὐτές τίς συνθήκες, πῶς νά δεχτεῖ ὁ λαός, ὅτι ἡ σχέση ποιμένα καί ποιμνίου εἶναι ζωντανή; Πῶς νά ἀναπνεύσει τήν ἀτμόσφαιρα τῆς πνευματικῆς οἰκογένειας; Καί πῶς νά προσφέρει, ἀνεπιφύλακτα, τήν ἐμπιστοσύνη του σ' αὐτά, που λανσάρονται ὡς θεοφώτιστο consensus τῆς δῆθεν ὁλο-

μέλειας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου;

Ἐπιτρέπουμε στά λαϊκά μέλη τήν παθητική μετοχή στή λατρεία. Συνιστοῦμε τή σιωπηλή ἀκρόαση τῆς «ὑποτιθέμενης» διδαχῆς. Καί φωνασκοῦμε ὑποδεικνύοντας τό χρέος μετοχῆς τους στά ποικίλα ἔξοδα τοῦ Ναοῦ ἢ τῆς Ἐπισκοπῆς. Καί τίποτα περισσότερο. Τήν προέκταση τῆς κοινωνίας καί τῆς σχέσης ἐκκλησιαστικῶν λειτουργῶν καί πληρώματος, τήν ἀποσιωποῦμε ἢ καί τήν παγώνουμε.

Αὐτή ἡ κατάσταση πρέπει νά ἀλλάξει. Νά ξαναγυρίσουμε στήν ἀμεσότητα καί στή θερμότητα, πού μᾶς κληροδότησαν οἱ Ἀπόστολοι καί οἱ Πατέρες.

Οἱ ἐπιστολές τοῦ ἀποστόλου Παύλου δίνουν τό πανόραμα. Τή θερμότητα. Τήν ἀμεσότητα. Τήν κοινωνία. Τήν συμπορεία. Τή συνάθληση.

Μαζί, ποιμένες καί ποιμενόμενοι, θά προσφέρουμε τήν ἀναίμακτη Ἱερουργία. «Ἐν ἐνὶ στόματι καί μὴ καρδίᾳ».

Μαζί θά μεταφέρουμε τό μήνυμα τῆς Ἐκκλησίας στόν κόσμο, πού μᾶς περιβάλλει.

Μαζί θά προβληματιζόμαστε γιά τίς δυσχέρειες, πού φέρνουν μπροστά μας οἱ σύγχρονοι καιροί.

Μαζί θά συνθέτουμε τήν κοινή ἐκκλησιαστική ἐμπειρία καί αὐθεντία, πού θά τήν παραδώσουμε στίς διάδοχες γενιές. (Ὅταν οἱ ποιμένες ἔχουν τήν πρωτοβουλία τοῦ σχεδιασμοῦ καί τῆς πραγματοποίησης τοῦ ἔργου καί τούς ἀκολουθεῖ, μέ σύμφωνη γνώμη, ὁ λαός τοῦ Κυρίου, ποιός μπορεῖ νά ἀμφιβάλλει, ἂν ἡ ἀπόφαση λήφθηκε σέ κοινωνία μέ τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, πού ἔχυσε τό Αἷμα Του γιά χάρη τῶν Ἐκκλησιῶν;) (Ἐπιστολή 91/229, Ε. Π. Ε. τ. 2, σ. 136).

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ

Πρός Τρίτους

Ρπὸ σχετικὰ πρόσφατο δημοσίευμα τοῦ ἄρθρογράφου τῆς ἐφημερίδας «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ» ἀντγράφουμε καὶ μεταφέρουμε: «Φαντασθήκατε ποτὲ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο νὰ διδάσκει δημοσιογραφία; Καὶ ὅμως τὸ ἔκανε κι αὐτό, ὅταν προχθὲς μίλησε στοὺς σπουδαστὲς δημοσιογραφικῆς σχολῆς πού ξεκινοῦσαν μὲ ἀγίασμό τὰ μαθήματά τους. Τί τοὺς εἶπε; Τοὺς εἶπε νὰ ρίξουν τὸ βάρος τους στὰ τέσσερα βασικὰ προσόντα τοῦ καλοῦ δημοσιογράφου...

Προσὸν πρῶτο εἶναι τὸ ἥθος. Νὰ εἶναι δημοσιογράφος ἔντιμος, δίκαιος, καθαρὸς, ἀντικειμενικός...

Προσὸν δεύτερο εἶναι ἡ γνώση. Νὰ εἶναι καλλιεργημένος καὶ διαβασμένος...

Προσὸν τρίτο εἶναι ἡ γλώσσα. Νὰ χειρίζεται ὁ δημοσιογράφος σωστὰ τὴν ἑλληνικὴ γλώσσα...

Προσὸν τέταρτο ὁ πατριωτισμός. Νὰ εἶναι

Τὰ ἄλλα προβλήματα:

Θὰ μέ ρωτήσετε, τί πρέπει νὰ γίνει, γιὰ ὅλα τὰ ἄλλα προβλήματα, πού ἐμφανίζονται σήμερα μέ ὀξύτητα στό προσκήνιο καὶ πού περιμένουν ἀπάντηση. Γιὰ τὸν ἐκσυγχρονισμό τῆς Ἐκκλησίας. Γιὰ τὴν προσέγγιση τῆς νέας γενιᾶς. Για τίς ἀποκρίσεις, πού χρωστάμε στοὺς γύρω μας.

Ἐγὼ σὰς μίλησα γιὰ προτεραιότητες. Δέν εἶναι δυνατόν νὰ προχωρήσουμε στὴν ἀντιμετώπιση τῶν «ἔξω-θεν» δυσχερειῶν, ἂν δέ ρυθμίσουμε

καλὸς πατριώτης καὶ νὰ ἀγωνίζεται γιὰ τίς ἐθνικὲς ὑποθέσεις...».

Αὐτὲς τίς ἐπισημάνσεις καὶ ὑποδείξεις ἔκανε ὁ Μακαριώτατος ἀπευθυνόμενος στοὺς ὑποπλήριους δημοσιογράφους, σὲ χῶρο δηλαδὴ ἔξω ἀπὸ ἐκεῖνο τῆς δικῆς του δικαιοδοσίας πού εἶναι ὁ ἐκκλησιαστικὸς χῶρος.

Ἄς πῶμε ὅμως ἐμεῖς στὸ χῶρο αὐτῆς τῆς δικαιοδοσίας, στὸ χῶρο τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης καὶ ὅς προσπαθήσουμε νὰ προσαρμόσουμε τίς παραπάνω ὑποδείξεις τοῦ Μακαριώτατου, *mutatis mutandis*, μὲ ὅσα πρέπει νὰ συμβαίνουν καὶ μὲ ὅσα πρέπει νὰ τηροῦνται ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ μας ἡγεσία στὸ δικό της χῶρο.

Ἐπισημαίνει ὁ Μακαριώτατος ὡς πρῶτο προσὸν τὸ ΗΘΟΣ. Καὶ ὀρθῶς. Γιατί στὶς ἡμέρες μας τὸ ἥθος ἀποτελεῖ πράγματι εἶδος σὲ ἀνεπάρκεια. Ἄν ὅμως μεταφερθοῦμε στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο, δὲν θὰ πρωτοτυπήσουμε,

πρῶτα βασικὰ θέματα τοῦ ἐσωτερικοῦ μας χώρου.

Πρῶτα θὰ εὐθυγραμμιστοῦμε ἐμεῖς μέ τίς προδιαγραφές τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ μέ τὴν ἐξαγιασμένη καὶ δοκιμασμένη Παράδοση τῶν Πατέρων μας καὶ μετὰ θὰ ἀπλώσουμε στὸ τραπέζι τῶν συζητήσεών μας καὶ τῶν διερευνήσεών μας τοὺς κυματισμούς τῆς σύγχρονης ἐποχῆς.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

άν, χωρίς έπφυλάξεις και ένδοιασμούς, καταγράφουμε τις διαπιστώσεις για έλλειμμα ή θους σέ όχι εύριθμες περιπτώσεις. Δέν θα άναφερθούμε σέ συγκεκριμένα περιστατικά. Καί τούτο γιατί, όχι μόνο άπό την έντυπη και ήλεκτρονική ένήμερωση, αλλά και άπό καταγγελίες και δηλώσεις και έκκλησιαστικών άκόμη παραγόντων, έρχονται στή δημοσιότητα πολλά παράδοξα φαινόμενα και ιδιόρρυθμες συμπεριφορές, πού έγγίζουν ή άκόμα και άποδεικνύουν διάτρητους, μεγαλόσχημους κληρικούς. Καί μπροστά σ' αυτά ή έκκλησιαστική διοίκηση άλλοτε έπδεικνύει άνησυχητική άπραξία ή παρελκυστική τακτική και άλλοτε μένποτυπώδεις και ισχνές διαδικασίες «κλείνει» τις ύποθέσεις, μέ τó έντεθεν άποτέλεσμα και τά παράδοξα φαινόμενα νά δικαιωνίζονται και νά άναπαράγονται, αλλά και τó κύρος της Έκκλησίας νά πλήττεται.

Τό δεύτερο προσόν πού έπσημαίνει μέ τις παραινήσεις του ό Μακαριώτατος στους νεαρούς δημοσιογράφους είναι ή ΓΝΩΣΗ. Θά μεταφέρουμε όμως και τó προσόν αυτό, κατά τó μέτρο της άνολογίας, στον έκκλησιαστικό χώρο, και θά διαπιστώσουμε και έδώ έλλειμμα. Όλοι οι έκκλησιαστικοί σχηματισμοί πρέπει νά κινούνται μέσα στο σύστημα πού περιγράφεται άπό τους Έρους Κανόνες, οι όποιοι άποτελούν τó πηδάλιο και τόν όδηγο της έκκλησιαστικής μας ζωής. Δέν θα συγκεκριμενοποιήσουμε και έδώ τó θέμα. Σέ πολλά προηγούμενα σχόλια της περιοδικής μας έκδοσης έχουμε έπσημάνει πολλές τέτοιες περιπτώσεις ή θελημένης ή μη «άγνωσίας» των Κανόνων, μέ κραυγαλέες έκείνες τις περιπτώσεις της «έκπτώσεως»! των δώδεκα Άρχιερέων και της έπιβολής των άνυπόστατων και άντικανονικών «έππιμών άκοινωνησίας»! σέ βάρος των τριών, πού έγιναν μέσα σέ πλήρη άγνοια ή περικρρόνηση των Έρων Κανόνων και συγκλόνισαν τó σώμα της Έκκλησίας. Η άπόλυτη γνώση των όσων διακελεύουν οι Έροι Κανόνες και ή άκριβής έφαρμογή τους είναι έερο

καθήκον και άποτελεί πρωταρχική και βασική ύποχρέωση της έκκλησιαστικής ήγεσίας για την όμαλή πορεία και εξέλιξη της έκκλησιαστικής μας ζωής.

Ός τρίτο προσόν ό Μακαριώτατος θέτει τó ζήτημα τού χειρισμού της ΓΛΩΣΣΗΣ. Καί μπορεί μέν στο χώρο της δημοσιογραφίας τυχόν παρεκλίσεις νά έχουν τά έλαφρυντικά τους, στον πνευματικό όμως χώρο της Έκκλησίας τέτοια φαινόμενα δέν δικαιολογούνται. Πολύ περισσότερο όταν έππόλαες άπομακρύνσεις άπό τó αύστηρό και σοβαρό λακτικό, πού συνάδει μέ τόν έκκλησιαστικό χώρο, συνοδευόμενες και άπό άνάλογες κοσμικές συμπεριφορές και κοσμικά slogans, μπορεί νά μας όδηγήσουν σέ έπικίνδυνες έκκοσμηκεύσεις, πού είναι ξένες πρós τó πνεύμα και τη ζωή της Έκκλησίας.

Καίως τελευταίο προσόν ό Μακαριώτατος έπσημαίνει στους νεαρούς ύποψηφίους δημοσιογράφους τόν ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟ. Τους υπέδειξε νά είναι καλοί πατριώτες και νά άγωνίζονται για τις έθνικές ύποθέσεις. Τό προσόν αυτό προσήκει άναντίρρητα και στον έκκλησιαστικό χώρο. Άλλά δέν είναι μόνο αυτό. Κάθε μέλος της Έκκλησίας μας πρέπει νά είναι προεχόντως και καλός Χριστιανός και έπιπλέον νά άγωνίζεται για την πίστη του και τις όρθόδοξες άρχές και παραδόσεις. Νά έχει ζωντανή παρουσία στή ζωή της Έκκλησίας. Χωρίς συμβιβασμούς. Χωρίς διαπλοκές. Χωρίς έγωϊστικές προβολές. Χωρίς έμπάθειες. Χωρίς φιλοδοξίες. Χωρίς ιδιοτέλεια. Χωρίς ύποκρισία. Καί αν όλα αυτά έπβάλλονται για τόν κάθε Χριστιανό, πόσο μάλλον αυτά θά πρέπει νά άποτελούν την είδοποιό διαφορά για τόν κάθε ένα άπό τους πνευματικούς μας ήγέτες και ποιμένες.

Τά όσα άπτήθυνε ό Μακαριώτατος στους νέους, ύποψηφίους δημοσιογράφους είναι σωστά και όρθώς τά έπσημάνε. Καί είναι άλήθεια όπi αύτου τού είδους οι έπσημάνσεις, όταν άπευθύνονται πρós τους τρίτους, άπο-

Ἡ Ὁρθοδοξία σέ Διάλογο

Οἱ διάλογοι μεταξύ χριστιανικῶν ὁμολογιῶν ἢ μεταξύ θρησκευτικῶν προβληματίζουν πολλούς πιστούς, οἱ ὅποιοι πονοῦν γιά τήν Ὁρθοδοξία. Ὁ προβληματισμός αὐτός ἀγγίζει καί ἐμᾶς. Μέ διάθεση αὐτοκριτικῆς, θά θίξουμε κάποιες πτυχές, κατά τή γνώμη μας σημαντικές. Στό περιοδικό μας ἔχει γραφεῖ: «Τήν Ὁρθοδοξία μας τήν ἀποδεχόμαστε ὡς Παράδοση καί τή βιώνουμε... Εἶναι... ἐμπειρία, πού ζωογόνησε, στό διάβα τῶν αἰώνων... ἀνθρώπους, πού προσήγγισαν τήν ἀλήθεια μέ δέος, ἔζησαν σέ κοινωνία μέ τό Θεό καί χάραξαν στήν ἱστορική βίβλο τό ἀρχέτυπο τῆς ἀνακαινισμένης ἀνθρωπίνης προσωπικότητας... (Ἡ ἐμπειρία αὐτή) ἔχει ἀποτυπωθεῖ στά θησαυρίσματα τῆς θεολογίας μας καί ἔχει γίνει ζωντανή Παράδοση, πού διαβιβάζεται ἀπό γενιά σέ γενιά. Ὅχι ὡς στοιχεῖο μουσειακό. Ἀλλά ὡς βηματισμός μέσα τελοῦν ἀπλές, ἀφηρημένες καί γενικόλογες, παραινήσεις. Ὅταν ὅμως διαπιστώνονται ἀντίθετες συμπεριφορές πρὸς αὐτές τῆς ὑποδείξεις καί ὅταν παρατηροῦνται παρόδοξα φαινόμενα στό δικό μας χῶρο, τότε οἱ πρὸς τοὺς τρίτους προτροπές καί ὁδηγίες μετατρέπονται σέ μεγάλου βαθμοῦ εὐθύνη γιά τήν ἴδια τήν ἐκκλησιαστική μας ἡγεσία, γιατί εἶναι χῶρος τῆς δικῆς τῆς δικαιοδοσίας, ἐκεῖ ὅπου ἐκτείνεται ἡ ἐξουσία καί ἡ ἀρμοδιότητά Της νά ἐντοπίζει τῆς ἐκτροπές, νά διορθώνει τα κακῶς καίμενα καί νά διαφυλάσσει τό κύρος τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας.

Αὐτό ὅμως προϋποθέτει καί δύναμη καί θέληση. Ἀλλά ἔχει καί κόστος βαρύ. Καί αὐτό

στὶς ὁμαλές, ἀλλὰ καί στὶς ἀνώμαλες διαβάσεις τῆς παγκόσμιας ἱστορίας» (τ. 113, σελ. 2-3). Ἡ πεποίθηση αὐτή καί τό καύχημά μας ἀναδεικνύει τήν εὐθύνη μας ὡς Ὁρθοδόξων. Ταυτόχρονα, ὅμως, σά λυδία λίθος, ξεσκεπάζει καί τή μεγάλη ἀτομική καί συλλογική μας εὐτέλεια. Ράθυμοι ἀχθοφόροι τοῦ ἀτίμητου θυσιαυροῦ, μένουμε ἄγευστοι Ὁρθοδοξίας, καί ἐμποδίζουμε καί τοὺς ἄλλους νά Τήν γευτοῦν.

Ὅσοι σήμερα δηλώνουν Χριστιανοί, διατηροῦν μιά σχέση πατροπαράδοτη, στενὴ ἢ χαλαρή, μέ ἓνα ἀπὸ τὰ καθιερωμένα ἐκκλησιαστικά σχήματα τῶν καιρῶν μας, λίγα ἀπὸ τὰ ὅποια μποροῦν νά ὀνομασθοῦν Ἐκκλησίες Χριστοῦ. Οἱ πῖο πολλοὶ ζοῦν, ἐνεργά ἢ ἀδιάφορα, ἓνα μεταμοντέρνο «Χριστιανισμό» μέ χαώδη μηνύματα πίστεως καί ἡθους. Αὐτό προκαλεῖ ἄλλος σέ πολλοὺς πιστοὺς, ποικίλων χριστιανικῶν κόστος πρέπει κάποτε νά τὸ ἀναλάβει ἡ ἐκκλησιαστική μας ἡγεσία. Ὅπως τὸ ἀνέλαβε τώρα τελευταία κάποιος ἄλλος κοσμικὸς ἀρχοντας, ὁ Ἰταλὸς πολιτικὸς Μπουτιλιόνε, ὁ ὁποῖος ἐμμένοντας καί προστατεύοντας τὶς ἀρχές του θυσιάσε τήν περίοπτη θέση σπὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐπιτροπὴ, καταδικάζοντας εὐθέως καί θαρραλέα τὸ πάθος τῆς ὁμοφυλοφιλίας, πού κατακλύζει σήμερα τὸν εὐρωπαϊκὸν χῶρον καί δυστυχῶς καί τήν πατρίδα μας. Καί δὲν πρέπει σέ μᾶς τοὺς Ἕλληνες Ὁρθοδόξους οἱ κοσμικοὶ ἀρχοντες, καί μάλιστα οἱ ξένοι, νά μᾶς βάζουν τὰ γυαλιά.

Ὁ Σχολιαστής

κων όμολογιών. Όλο καί περισσότεροι βιώνουν έντονα τό αίτημα καί τήν άπαντοχή γιά καθαρότητα καί αγιότητα, σάν εκείνη της Έκκλησίας των Άποστόλων. Καί πολλοί στρέφουν τό βλέμμα πρós τήν Όρθόδοξη Έκκλησία, ψάχνοντας νά βρουν τήν Παράδοση των Πατέρων, των Οικουμενικών Συνόδων, των Άποστόλων. Τό θησαύρισμα της Όρθόδοξης έμπειρίας.

Στούς καιρούς μας, κατά τούς όποιους βιώνουμε καταστάσεις άποκαλυπτικές, γίνεται πιό έπιτακτική ή πρόκληση γιά τήν Όρθόδοξη Έκκλησία νά πορευθεϊ στόν κόσμο αίροντας τό σταυρό Της, νά διαλεχθεϊ μέ αυτόν καί νά τόν ζυμώσει, όπως έπραξαν κάποτε οί Άπόστολοι. Ανακύπτουν, όμως, πολλά έρωτηματικά. Νιώθουμε οί σύγχρονοι Όρθόδοξοι τήν ανάγκη νά διαλεχτοΰμε μέ τούς ανθρώπους μέ διάφανη αγάπη Χριστοΰ, χωρίς ιδιοτελείς διπλωματικές άνοχές καί χωρίς σύνδρομα ξενοφοβικής υπεροψίας; Νά τούς πλησιάσουμε ως συγκατοίκους στήν ίδια μέ μās γή καί συμπάσχοντες στήν κοινή μεταπτωτική μας σκληρή περιπέτεια; Νά άνιχνεύσουμε στά πρόσωπά τους τήν εικόνα τοΰ Θεοΰ καί νά τούς ποΰμε: «έρχου καί ειδε»; Καί αν έλθουν κοντά μας, άναζητώντας γνησιότητα, θά νιώσουν, άραγε, «εϋωδία Χριστοΰ», ή θά βρεθουν μπροστά σέ ζηλωτικά γκέτο στυφών τύπων καί έθίμων, συνδυασμένων μέ μία άκατανόητη άνοχή στή ρυπαρότητα; Θά δοΰν βιωμένη τήν κρυστάλλινη αλήθεια καί τήν αγιότητα, πού ποθοΰν; Αυτά τά έρωτήματα καί οί άπαντήσεις, πού μέ τό χέρι στήν καρδιά θά δίναμε, όριοθετοΰν τή σημειολογία της ασθένειας στό φρόνημα πάρα

πολλών σύγχρονων Όρθοδόξων Χριστιανών.

Η έπικοινωνία μας μέ τούς άλλους Χριστιανούς δέν καταξιώνεται στήν Όρθόδοξη συνειδηση ως προώθηση οϋτοπικών βλέψεων στήν έγκόσμια έξουσία από τίς «ένωμένες χριστιανικές δυνάμεις, γιά τό καλό τοΰ κόσμου». Οί θρησκευτικοί διάλογοι δέν εΐναι αυτοσκοπός. Θά μπορούσαν νά χαρακτηριστοΰν εϋλογία, αν ή συμμετοχή της Έκκλησίας μας σέ αυτούς, ήταν άπόρροια της αγωνίας Της γιά τή σωτηρία τοΰ κόσμου. Αν ζητούμενο, δηλαδή, ήταν ή «συνέργειά» μας, τήν όποία άπαιτεί ό Θεός, γιά τήν πραγμάτωση τοΰ αρχέγονου σχεδίου Του, τήν έν Χριστῷ θέωση όλης, ει δυνατόν, της ανθρωπότητας. Κοινή διαπίστωση, δυστυχώς καθόλου κολακευτική, εΐναι ότι οί Όρθόδοξοι, (πολλές εξαιρέσεις, βεβαίως, ύπάρχουν), παραθεωροΰμε αυτόν καθ' αυτόν τόν άγωνα γιά θέωση. Τό θεωροΰμε έργο ήσσοнос σημασίας ή λιγότερο επείγον άπό τήν έπίλυση των τρεχόντων προβλημάτων τοΰ πλανήτη μας. Παρά τίς όποιες αγαθές προθέσεις όρισμένων άπό αυτούς, πού συμμετέχουν, θά χαρακτηρίζαμε τούς διαλόγους αυτούς διεργασίες διπλωματικές σέ θρησκευτικό πεδίο, παράλληλες πρós εκείνες, πού λαμβάνουν χώρα στό πεδίο της πολιτικής, μέ ένδόμυχο κοινό παρονομαστή τήν παγκόσμια κυριαρχία.

Άλλά καί αν δοΰμε τό πράγμα άπό στενή θρησκευτική σκοπιά, φοβόμαστε ότι, έτσι πού γίνονται οί διάλογοι, εΐναι άχρηστοι καί άλυσιτελείς, όπως ή ανούσια φλυαρία των τηλεοπτικών παραθύρων, όσες αλήθειες καί αν λέγονται. Βλάπτουν, χωρίς νά προσφέ-

ρουν τίποτα, πέρα από τή χαρά καί τή συντροφιά τοῦ συνεδριακοῦ τουρισμοῦ. Δέν πρόκειται γιά ἐκκλησιαστικά γεγονότα. Τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας δέν συμμετέχει. Δέν γνωρίζει πού καί πότε γίνονται οἱ διάλογοι. Δέν γνωρίζει τά θέματά τους. Ἀγνοεῖ ποιοί τό ἐκπροσωποῦν καί ποιές θέσεις ὑποστηρίζουν. Δέν προηγούνται οἱ ἐσωτερικές ἐκεῖνες διεργασίες καί ζυμώσεις, πού θά ἀνύψωναν τό λαό, καί θά τόν ἔφερναν σέ θέση νά δεῖ καθαρά τά προβλήματα, πού πρέπει νά ἀντιμετωπισθοῦν. Τό ἀπληροφόρητο σῶμα τῆς Ἐκκλησίας δέν κλίνει γόνυ ἱκεσίας ζητώντας τό φωτισμό τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Κοντολογίς, δέν τοῦ πέφτει λόγος! Εἶναι δυνατόν, ὅμως, νά λογισθεῖ ὡς μαρτυρία Ὁρθοδοξίας στόν κόσμο, χριστιανικό ἤ μή, ὁ ἀποκλεισμός τοῦ σώματος τῶν πιστῶν ἀπό τίς οἰκουμενικές ζυμώσεις; Μέ τί κύρος ἕνας κλειστός κύκλος Ὁρθόδοξων συνομιλητῶν, μέ λευκή ἐξουσιοδότηση, θά προβάλουν π.χ., τή συνοδικότητα τῆς Ὁρθοδοξίας, ἐναντί τῆς ἐκτροπῆς τοῦ παπικοῦ συγκεντρωτικοῦ κληρικαλισμοῦ, ὅταν στήν Ὁρθόδοξη συνείδηση βρίσκονται οἱ ἴδιοι ὑπό τήν αὐτή κατηγορία;

Ἀπό τήν ἄλλη μεριά, θλιβερή εἶναι ἡ διαπίστωση ὅτι κάποτε θέτουμε στούς συνομιλητές μας ὅρους ἀπάνθρωπους. Τορπιλίζουμε κάθε διάθεση προσεγγίσεως, θεωρῶντας τους βαθιά φθαρμένες εἰκόνες τοῦ Θεοῦ. Σχεδόν ἐνεργούμενα δαιμόνων! Δέ βλέπουμε τή δική μας ἐωσφορική οἴηση, γιά τήν ὁποία «δαρησόμεθα πολλὰς» (πρβλ. Λουκ. ιβ' 48). Ἀναπαυόμαστε σέ ἀπατηλές ἔμμονες ἰδέες, ὅπως ὅτι, ὡς ἀκραιφνεῖς Ὁρθόδοξοι, ἔχουμε ἐξασφαλίσει τό πρόνομιο τῆς ἀσυλίας σέ τούτη τή ζωή καί

ὡς γέρας τή δικαίωση στήν αἰωνιότητα! Βιώνουμε, ἔτσι, τήν ὑψηλόφρονα ἀπομόνωση ἑνός ναρκισσισμοῦ. Ζητᾶμε ἀπ' ὅποιον θέλει νά μᾶς προσεγγίσει, νά καλύψει τό πρόσωπό του πίσω ἀπό καθρέφτη, ὥστε συνομιλώντας μαζί του νά βλέπουμε τό δικό μας πρόσωπο!...

Ἡ νοοτροπία αὕτη ὑποθάλπεται ἀπό πολλούς ταγούς τῆς Ἐκκλησίας καί «Γεροντάδες», πού ἐποφθαλμιοῦν θέση ντέ φάκτο ἀλάθευτου καθοδηγητῆ. Καλλιεργοῦν καί προσφέρουν στό λαό, (μέ τό ἀζημίωτο...), ἕνα ἄκαμπτο σύστημα τελετῶν, μέ φανταχτερό ἐπίχρισμα εὐσέβειας γιά λαϊκή χρήση, καί θρησκευτικῶν δοξασιῶν, πού ἐλάχιστη σχέση ἔχουν μέ τό Εὐγγέλιο καί τήν Παράδοση τῶν Πατέρων. Σύστημα εἰδωλοποιημένο, τό ὁποῖο ὀφείλουν οἱ πάντες νά προσκυνᾶνε. Στήν οὐσία εἰσάγουν νέο Εὐαγγέλιο, βολικό στίς ἐπιδιώξεις τους, καί ὑπνωτίζουν τό λαό. Εὐκόλα τότε ἀποκλείουν τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τά σοβαρά θέματα, πού ἔχουν σχέση μέ τήν ζωή καί τήν ἀποστολή Τῆς, μεταξύ τῶν ὁποίων καί οἱ διάλογοι μέ τόν ἐκτός Ὁρθοδοξίας κόσμο. Ἀποτελεῖ πικρή ἐμπειρία, ὅτι μέ τέτοιους τρόπους ἀπονευρώθηκε ὁ πιστός λαός, ἐκεῖ ὅπου οἱ αἰρετικές διδασχές ἐπικράτησαν χωρίς ἀξιόλογη ἀντίσταση. Οἱ αἱρέσεις δέν εὐδοκимоῦν, ὅταν τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας γρηγορεῖ, ὅπως δέν κολλάει τό σελοτέιπ σέ μία λιπαρή ἐπιφάνεια. Περιφρούρηση, λοιπόν, τῆς Ὁρθοδοξίας δέν σημαίνει ἄρνηση ἐκ προοιμίου τοῦ διαλόγου μέ αὐτούς, πού τόν ζητοῦν. Σημαίνει, πρωτίστως, καταπολέμηση τῆς παραχαράξεως τῆς ἀποστολικῆς ἀγιότητος στό ἐσωτερικό τῆς Ἐκκλησίας.

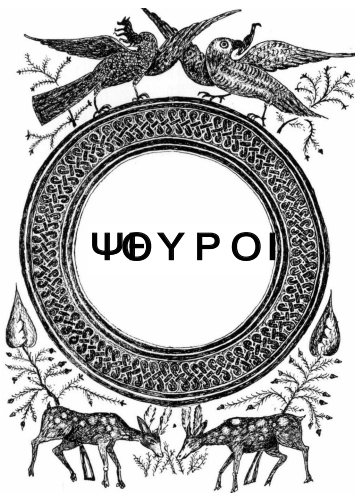
Ε. Χ. Οἰκονομάκος

Ἡ ὑποπτη σιωπή

Ἀνεξήγητη ἡ συμπεριφορά τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου. Λαλίστατος, ἕως φλύαρος, ὅταν στήνεται στό παράθυρο τῆς κριτικῆς καί μαστιγώνει ἀδυσώπητα τίς πολιτικές ἐπιλογές τῶν παραγόντων τῆς διοίκησης ἢ ὅταν στηλιτεύει συμπεριφορές, πού τίς κρίνει ἀσύμβατες μέ τό μοντέλο τῆς παράδοσης, πού ἔχει σχηματοποιημένο στό νοῦ του. Ἀπό τό ἄλλο, ὅμως, μέρος, ἔνοχα σιωπηλός καί αἰνιγματικά σκοτεινός, ὅταν στά κανάλια τῆς ἐνημέρωσης χύνονται οἱ βρωμιές τῶν ἀνθρώπων τοῦ περιβάλλοντός του καί, γενικότερα, τῶν ἀνδρῶν, πού ἐπέλεξαν τήν ἐπικάλυψη τῆς προδοσίας τοῦ ἀνδρισμοῦ τους μέ τό ἱερό ἔνδυμα τοῦ Ὁρθόδοξου λειτουργοῦ.

Καίρὸ τώρα, τά δεσποτικά καί τά ἱερατικά σκάνδαλα χορεύουν, προκλητικότερα, στήν ἐπικαιρότητα, πνίγουν τήν εὐαισθησία τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, ὀπλίζουν τή φαρέτρα τῶν στρατευμένων κονδυλοφόρων τῆς ἀθεΐας, ἀπλώνουν τό σύννεφο τοῦ πικροῦ σχολιασμοῦ ἔξω ἀπό τά ὅρια τῆς ἐλληνικῆς πατρίδας, καί ὁ ὑπεύθυνος φρουρός τῶν πυλῶν τοῦ Θυσιαστηρίου κάνει πῶς δέ βλέπει καί πως δέν ἀκούει. Ἐνῶ καίγεται ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ καί παραδίνονται στή χλεῦη τά ἱερά καί τά ὅσια, ἐκεῖνος καμώνεται πῶς τσουρουφλίζεται ἀπό τήν προδοσία τῆς «μεγάλης ἰδέας» ἢ ἀπό τή μειοδοσία τῶν διαπραγματευτῶν τῆς ἐθνικῆς μας ἀξιοπρέπειας.

Λέτε νά μή βλέπει, νά μήν ἀκούει, νά μήν πληροφορεῖται, ὅτι ἐκεῖνοι, πού στέ

κονταί ἀκοίμητοι πλάϊ του καί τόν χειροκροτοῦν ἀδιάκοπα, εἶναι γνωστοί στό πανελλήνιο καί πέρα ἀπό τά ἐθνικά μας ὅρια, ὡς τρανταχτά καί ξεφωνημένα «κουσούρια»; Μιά τέτοια ἐκδοχή γίνεται πολύ δύσκολα πιστευτή. Δέν εἶναι δυνατό, «κουσούρια», πού τά γνωρίζει καί τά κουτσομπολεύει ἡ ἡπειρωτική καί ἡ νησιωτική Ἑλλάδα, νά μήν ἔχουν ἐγγίσει τήν εὐαισθησία τοῦ κ. Χριστόδου-

λου. Ἐκτός, ἂν ἔχουν περάσει θαρρετά ἢ θριαμβευτικά ἢ... συναινετικά τίς πύλες τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς κατοικίας καί ἔχουν ἐνσωματωθεῖ ὀργανικά στό σημερινό ἔκκλησιαστικό κατεστημένο.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Ἰδιοκτῆτης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Κωδικός 2360

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

Ἡ ἐναγώνια κραυγή.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, γιά λόγους πολιτικῆς σκοπιμότητος ἢ ψυχικῆς σύμπνοιας, μπορεῖ νά παίξει τόν παπά καί νά σιωπᾷ «αἰδημόνως»(!), ὅταν τά μέσα τῆς μαζικῆς ἐνημέρωσης φωτογραφίζουν τίς διαστροφές τῶν φιλικῶν του καί τῶν ἐξαρτημένων ἀπό αὐτόν προσώπων. Ὁ λαός, ὅμως, τῆς Ἐκκλησίας, τό ἐπώνυμο καί τό ἀνώνυμο πλῆθος δοκιμάζεται σκληρά καί περνάει μέρες ὀδύνης. Θλίβεται καί ἀγωνιά. Καί τόν πρῶτο λόγο, πού καταθέτει στίς σχετικές συζητήσεις του, τόν συνοδεύει μέ τή μελαγχολική διαπίστωση, ὅτι ὁ Χριστόδουλος μᾶς διέψευσε. Στηρίζαμε σ' αὐτόν τίς ἐλπίδες μας, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος θά ξεπεράσει τό βουρκο τῶν ἠθικῶν διαστροφῶν, ὅτι τό σῶμα τῆς Ἱεραρχίας θά ἀπαλλαγεῖ ἀπό τά σαπρά μέλη της καί θά ἐμπλουτιστεῖ μέ πρόσω-

πα ἡθους καί ἱκανοτήτων. Καί βλέπουμε νά γίνεται τό ἀντίθετο. Ἡ σαπίλα νά προχωρεῖ θαθειά στίς σάρκες τῆς Ἱεραρχίας. Καί ὁ προκαθήμενος, ἀντί γιά φύλακας τῆς Κανονικῆς τάξης καί τῆς εὐπρέπειας, νά ἐξελίσσεται σέ προστάτη καί σέ ἐνισχυτή καί σέ προωθητή ὅλων τῶν «διαβεβλημένων» καί «σεσημασμένων» ρυπογόνων στοιχείων τοῦ ἀρχιερατικοῦ καί τοῦ ἱερατικοῦ κλάδου.

Κλαίει ὁ λαός τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνοι, πού παρασύρθηκαν καί χειροκρότησαν, ὅταν εἶδαν τό Χριστόδουλο νά ἀνεβαίνει τά σκαλοπάτια τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου, θρηνοῦν τώρα γιά τή διάψευση τῶν ἐλπίδων τους. Καί τρέμουν, γιά τό διασυρμό, πού ὑφίσταται ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στό σύνολό της, ἐξ αἰτίας τῆς δημοσιοποίησης τῶν ὁμοφυλοφιλικῶν ἰδιαιτεροτήτων καί τῶν ἀναξιοπρεπῶν συμπεριφορῶν τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ἐλίτ.

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΤΗΣ ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ**

Σέ μιά γιορταστική, ἀδελφική ἐπικοινωνία χαρᾶς καί προβληματισμοῦ, ἡ Πανελλήνια Πρωτοβουλία γιά τήν Ἀποκατάσταση τῆς Κανονικότητος καί τῆς Νομιμότητος στήν Ἐκκλησία θά κόψει τή Βασιλόπιτα τοῦ ἔτους 2005.

Ἡ ἐκδήλωση θά γίνει στό Θέατρο «Ἀμυράλ» ὁδ. Ἀμερικῆς 10, τή Δευτέρα 31 Ἰανουαρίου 2005 καί ὥρα 7 μ.μ.

Τό μήνυμα τῆς χρονιάς θά δώσει ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος κ. Νικόδημος.

Ἡ παρουσία σας θά μᾶς δώσει χαρά.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ